

Onkruid wieden verruimt de geest

Het laten werken van junkts uit Amsterdam op zorgboerderijen is een succes, zegt wethouder Belliot. Maar er doen alleen lichtverslaafden mee.

Van onze verslaggever
ILPENDAM

Zet alle junkts uit Amsterdam ergens bij elkaar – bij voorkeur op het platteland – geef ze heroïne en medische verzorging en laat ze werken. En vergeet vooral niet een hoge muur om ze heen te bouwen.

Zo ongeveer stelde de Amsterdamse wethouder van zorg Hannah Belliot (PvdA) zich enkele jaren geleden de oplossing van het verslaafdenprobleem voor. Inmiddels is haar idee verwezenlijkt, zij het in een gematigder vorm. Sinds twee maanden werken via de Stichting Streetcornerwork Amsterdam achttien verslaafden uit de Bijlmer een dag in de week op zorgboerderijen in Ipendam en Broek in Waterland.

'Ach, die muur komt er misschien nog wel eens, maar dit voorziet in elk geval alvast in werk', lacht Belliot als ze met haar oude ideeën wordt geconfronteerd. 'Laten we maar eens bekijken hoe dit loopt. We zijn in april begonnen en hebben er bewust geen ruchtbaarheid aan gegeven.'

Verslaafden in Amsterdam Zuidoost de boer op

De eerste resultaten lijken positief. Streetcornerwork had geen enkele moeite voldoende verslaafden te vinden om de drie werkploegen te vullen. Er is zelfs een reservelijst. De verslaafden vertrekken 's ochtends om half tien met een busje uit Amsterdam en werken tot drie uur 's middags op de Waterlandse boerderijen. Op het werk mogen ze geen drugs gebruiken.

'Het is gezond voor ze, zowel lichamelijk als geestelijk', meent Belliot. 'Ze werken met hun handen in de aarde, en grappig genoeg ervaren ze het als ontspannend. Als ze werken hebben ze bovendien minder behoefte aan een shot

en ze krijgen hun eigenwaarde terug.'

Op de dagen dat de verslaafden niet naar de boerderijen gaan, draaien ze mee in andere werkprojecten van Streetcornerwork. 'Deze verslaafden zijn bereid om te werken', zegt Belliot. 'Ik was verast door hun enthousiasme. Met de nodige inspanning kunnen we deze groep rehabiliteren.'

Dat is precies waar de schoen wringt, denkt Willemijn Los van junkiebond MDHG. Deze achtentien zijn de 'betere gebruikers'. Nette aangepaste junkts dus, die hun verslaving redelijk onder controle hebben, een uitkering krijgen en een vaste slaappleaats hebben.

De zware verslaafden die veel overlast veroorzaken doen niet mee. 'Zij zouden best willen', denkt Los. 'Als ze hun shotje hebben gehad, willen de meeste verslaafden gewoon wat te doen hebben. En werken met hun handen vinden ze hartstikke leuk.'

Om 'de straat' te bereiken moet volgens Los wel aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. 'Er moeten slaappleaats worden geregeld en er moet een gebruikersvoorziening komen, zodat ze hun methadon of heroïne mee naar de boerderij kunnen nemen.'

Wethouder Belliot hoopt na de zomer het boerderijproject te kunnen uitbreiden tot uiteindelijk tien ploegen van zes personen. Ze is echter niet van plan de junkts toe te staan om drugs te gebruiken op het werk. 'Ik blijf daarin een *hardliner*.'

En terecht, meent Caro van der Meulen, die het werk op een van de boerderijen leidt. 'We werken hier ook met machines en dan kun je niet hebben dat iemand helemaal van de wereld is.'

Op het tuinbouwbedrijf van Van der Meulen zijn drugs bovendien niet nodig, meent ze. De bodem is er zo vruchtbaar dat niet alleen de tomaten, prei, basilicum en aardbeien groeien als kool, maar ook het onkruid de grond uitschiet. Van der Meulen: 'En onkruid wieden is heel geestverruimend werk.'